

10.SINIF II.DÖNEM 1.EDEBİYAT YAZILI SORULARI

- 1) Aşağıda verilen cümlelerdeki boşlukları bilgiler doğru olacak şekilde doldurunuz.
- İçkiyi, içki ile ilgili düşünceleri , hayata karşı kayıtsızlığı anlatan gazellere denir.
 - Kasidelerin içinde yer alan gazel bölümlerine.....denir.
 - Gazelin uzun dizelerine kısa bir dize eklenerek yazılan şiirlere.....denir.
 - Halk edebiyatının bir kolu sayılan Tekke edebiyatına.....edebiyatı da denir.
 - Genellikle doğa betimlemeleri yapılan kasidelerin bölümüne.....denir.

2) Kutadgu Bilig (Yusuf Has Hacip), Leyla ile Mecnun (Fuzuli) ve Hüsn ü Aşk(Şeyh Galip) eserlerinin türü hakkında kısaca bilgi veriniz.

3) Tasavvuf edebiyatında kullanılan aşağıdaki terimleri açıklayınız.

Vahdet-i vücud:

Fenafillah:

Mürşit:

Ma'suk:

İnsan-ı kamil:

4) Divan edebiyatında kullanılan aşağıdaki mazmunları kısaca açıklayınız.

Saki:

Pervane:

Servi:

Ok:

Mey:

5) Aşağıda birlikte verilen eserler/kavramlar arasındaki ilişkiyi kısaca açıklayınız.

Şarkı-Türkü:

Siham-ı Kaza-Şikayetname:

Mahallileşme- Sebk-i Hindi:

Rubai-Tuyuğ:

Medhiye-Fahriyye:

6) *Çıkalı göklere ahım şereri döne
Yandı kandil-i siphrin ciğeri döne döne*

*Ayağı yer mi basar zülfüne berdar olanın
Zevk u şevk ile verir can u seri döne döne*

Yukarıdaki şiirin niteliklerini belirleyiniz.

Nazım türü:

Uyak şeması:

Nazım birimi:

Geleneği:

Ölçüsü:

7) Ölen kişilerin ardından yazılan şiirlere aşağıdaki geleneklerde ne ad verilir?

İslam öncesi Türk edebiyatı:

Halk edebiyatı:

Divan edebiyatı:

8) *Az gittiler uz gittiler, dere tepe düz gittiler. Derken bir yol ağzında önlerine Kırk Haramiler çıkmadı mı! İçlerinden biri üstlerine yürüyüp: Hey baba yiğitler, bu saplar bizim dağlar!(...) İfalederi ile başlayan bir metnin benzerleri aşağıdaki edebi geleneklerde hangi adı alır?*

İslam Öncesi Türk Edebiyatı:

Halk edebiyatı: Halk hikayesi

Divan edebiyatı:

Modern edebiyat

Adalet kalmadı hep zulüm doldu
Geçti şu baharın gülleri soldu
Dünyanın gidişatı acayip oldu
Koyun belli değil, kurt belli değil

**9) Halk şiirinde yazılan bu şiirin divan edebiyatındaki karşılığına ne ad verilir?
Kurduğunuz ilgiyi kısaca yazınız.**

10)

*Perişan halin oldum sormadın hal-i perişanım
Gamından derde düştüm, kılmadın tedbir-i dermanım
Ne dersin, ruzigarım böyle mi geçsin, güzel hanım
Gözüm canım efendim devletle sultanım*

*(Senin yüzünden perişan oldum, perişan halimi sormadın,
Gamından derde düştüm, derdime derman olmadın.
Ne dersin ömrüm böyle mi geçsin güzel hanım?
Gözüm, canım efendim, sevdiğim devletli sultanım)*

*Esir-i dam-ı aşkın olalı senden vefa görmem,
Seni her kande görsem ehl-i derde aşına görmem
Vefa vü aşinalık resmini senden reva görmem
Gözüm canım efendim, sevdiğim devletle sultanım*

*(Aşkının tuzağının tutsağı olalı, senden vefa görmem.
Seni Her nerede görsem dertlilere yakın görmem,
Senin vefa ve aşinalık tarzını sana yaraşır görmem .
Gözüm, canım efendim, sevdiğim devletli sultanım)*

**11) Bir safa bahşedelim gel şu dil-i na -şada
Gidelim serv-i revanım yürü sa'd-abada
İşte iç çifte kayık iskelede amade**

*(Gel şu neşesiz gönüle bir neşe bağışlayalım
Gidelim selvi boylu güzelim yürü
Sadabad'a . İşte üç çifte kayık iskelede hazır.
Gidelim selvi boylu güzelim yürü Sadabad'a.)*

**Gülelim oynyalım kam alalım dünyadan
Ma-i Tesnim içelim çeşme-i nev paydadan
Görelim ab-ı hayat aldığın ejderhadan
Gidelim serv-i revanım yürü sa'd -abada**

*(Gülelim oynyalım dünyadan arzumuzu alalım
Yeni çeşmeden cennet suyu içelim
Ejderha ağzından hayat suyu aktığını görelim
Gidelim selvi boylu güzelim yürü sadabad'a*

**Fuzuli'nin yanda verilen murabbasında
aşık ve sevgilinin durumlarını
açıklayarak divan şiirinin genel aşk
anlayışını açıklayınız.**

**Yandaki şiirden yola çıkarak Nedim'in
edebi kişiliği hakkında çıkarımlarda
bulununuz.**